

Nyomtatott és online sajtó

Hankó Balázs: a mi szabadságunk ma a nyelvi, kulturális és közösségi jogaink megőrzésében dől el

2025. január 7. – MTI, hirado.hu, Magyar Nemzet, Magyar Hírlap, Demokrata, szekelyhon.ro, maszol.ro

A mi szabadságunk ma nem ágyútűzben dől el, hanem a nyelvi, kulturális és közösségi jogaink megőrzésében – mondta Hankó Balázs kultúráért és innovációért felelős miniszter kedden este a székelyföldi Madéfalván a Siculicidium emlékműnél. A Hargita megyei községben gyertyás megemlékezést tartottak az 1764. január 7-i madéfalvi veszedelem (latin nevén Siculicidium) 261. évfordulója alkalmából. A megemlékezés szentmisével kezdődött a Siculicidium kápolnában, amelyet Kerekes László gyulafehérvári segédpüspök mutatott be. A szónok a véres eseményekre való emlékezésre és őseiktől örökölt értékeik továbbvitelére intette a helyieket. A fáklyákkal, gyertyákkal felszerelt tömeg ezután a Siculicidium emlékműhöz vonult, ahol ünnepi beszédek és koszorúzás következett. Hankó Balázs beszédében a madéfalvi balladát idézte és közölte: a Siculicidium, egy nép ellen elkövetett tudatos gyilkosság azért történt meg, mert ragaszkodott önállóságához, ősi jogaihoz, identitásához, elvárta és elvárja, hogy tiszteletben tartsák hitét, identitását, kultúráját, hagyományait. Kifejtette: a székelyek, magyarok ma is őrtüzeket gyújtva figyelmeztetik Európát és a világot, hogy vigyázni kell ezekre, mert „új köntösbe öltöztetett régi-új ideológiák ezt akarják eltörölni”. A szónokok a tavaly elhunyt Potápi Árpád János volt nemzetpolitikai államtitkárról is megemlékeztek, aki bukovinai székelyként a megemlékezések visszajáró szónoka volt.

Velünk élő valóság a nemzeti összetartozás – Interjú Nacsa Lőrincsel

2025. január 8. – Pintér Balázs – Demokrata

A jövő évtől a magyar gazdaság ismét erősödni fog. Ha pedig erősödik a gazdaság, akkor a nemzetpolitika is erősödik, és ha erősödik a nemzetpolitika, akkor erősödnek a külhoni közösségek. És ez az egész magyar nemzetnek jó – mondta a Demokratának adott interjújában Nacsa Lőrinc. A Miniszterelnökség új nemzetpolitikáért felelős államtitkára kifejtette, a nemzetpolitika 2010 óta a mindennapok része, és minden frontvonalon zajlik: az óvodák építésétől és felújításától az ifjúsági programokon át a szomszédos államokkal való megbékélésig. Nacsa Lőrinc úgy fogalmazott: Az, hogy a parlamentben a baloldali képviselők támogatják a külhoni magyarok támogatását, minket nem elriaszt, hanem még inkább megerősít abban, hogy ez a cél helyes.

(Az interjú teljes terjedelmében a Demokrata 2025. január 8-i számában olvasható).

Évértékelő Orosz Ildikóval, a KMPSZ elnökével, a megyei tanács képviselőjével

2025. január 7. – karpataljalap.net

A 2024-es év némi reményre adott okot, azonban a kárpátaljai magyarságnak ekkor is számtalan harcot kellett megvívnia oktatási és nyelvi jogainak megőrzése érdekében – fejtette

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2025. január 8.

ki Orosz Ildikó, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) elnöke, a „KMKSZ” UMP megyei képviselője. Interjúnkban az elnök és képviselő asszony többek között beszélt az elmúlt év pozitív és negatív történéseiről s arról, hogy bár immáron három éve kell a háború árnyékában élnie a kárpátaljai magyarságnak, minden nehézség ellenére működtek az oktatási intézményeink és infrastruktúránk, a kárpátaljai magyar felsőoktatásban tanulók létszáma nem csökkent, s ez reményre ad okot. – A mögöttünk hagyott év sem volt felhőtlen, bár voltak pozitív irányú elmozdulások, mégis a KMPSZ-nek, illetve a KMKSZ megyei frakciójának több harcot meg kellett vívnia a kárpátaljai magyarság oktatási és nyelvi jogait illetően. – A 2024-es év a háború árnyékában telt Kárpátalján; ugyan minket nem lőtték, de mindenkinek meghatározta az életét. Továbbra is az állam által elrendelt hatályos utasítások szerint kellett az iskolákban eljárni. Valóban történtek pozitív lépések az irányban, hogy a kárpátaljai magyar közösség oktatási jogait visszaadják.

Tánczos Barna szerint Crin Antonescunál nincs jobb alternatíva

2025. január 7. – maszol.ro

Valószínű, hogy a szociáldemokrata, és a liberális párt berkeiben nem teljes az összhang, és nem teljes a támogatottsága Crin Antonescunak, de a koalíciónak nincs más alternatívája jelen pillanatban, nagyon rövid az idő, és nagyon nagy a kihívás - nyilatkozta kedden a Kossuth rádióban Tánczos Barna miniszterelnök-helyettes, pénzügyminiszter. A helyzet súlyos, a szélsőséges és EU-ellenes erők előretörése veszélyezteti a demokráciát -véli a politikus, aki hangsúlyozta, hogy az RMDSZ elkötelezett a gyors megoldás mellett: „Sürgősen ki kell tűzni az államelnök-választást, össze kell fogni, és biztosítani kell az ország uniós és nemzetközi stabilitását.” Mint mondta, különböző vélemények fogalmazódnak meg mind a szociáldemokrata párt, mind a liberális párt berkeiben, és ezek a vélemények osztják meg akár a liberális párton belül az alakulat támogatóit, illetve a párt vezetőit. Tánczos Barna szerint fennáll a lehetősége egy hasonló helyzet kialakulásának a szociáldemokrata pártnál is. „Ez egy nehéz döntés, hisz egy kvázi független jelöltet kellene támogatni. Habár ő valamikor a liberális párt elnöke volt, szociáldemokratákkal dolgozott együtt. Akkor volt a nagy szociáldemokrata-liberális koalíció, akivel rekord eredményt értek el, választást nyertek együtt. Egy fura helyzet alakult ki, és ettől függetlenül szerintem sürgősen döntenem kell, és meg kell szervezni még március végén, április elején a választásokat” - hangsúlyozta a politikus.

Tánczos Barna a Krónikának az „elhalasztott” nyugdíjemelésről, a közös teherviselés szükségességéről

2025. január 7. – Krónika

A 2025-ös év legyen a józan ész éve, amely a kiszámíthatóság és a közös felelősség, közös teherviselés, a szolidaritás éve – jelentette ki a Krónikának adott interjúban Tánczos Barna pénzügyminiszter, helyettes kormányfő. Szavai szerint az RMDSZ célja kivezetni az országot a 2024-es túlköltekezés okozta nehéz helyzetből, közben biztosítani a tavaly megemelt nyugdíjak és közalkalmazotti bérek kifizetését, illetve a beruházások finanszírozását. A tárcavezetőtől

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2025. január 8.

megkérdeztük azt is, miért éppen a pénzügyminisztérium irányítását kérte az RMDSZ, továbbá hogy mikor várható nyugdíjemelés, mikor szabadulhatunk a megszorításoktól.

Küszöbön az elektronikus érettségi? Andruskó Imrét kérdeztük

2025. január 7. – ma7.sk

2025 az igazság éve lesz az oktatásügyben, jelentette ki Tomáš Drucker oktatási miniszter mai sajtótájékoztatóján. A tárca idei teendői közt a felsorolásban említette az érettségik reformját is. Alig pár napja pedig a szlovák hírügynökségnek adott interjújában arról számolt be, hogy a középiskolák fokozatosan áttérnek az elektronikus érettségire. Ez valójában nem új keletű dolog, tíz évvel ezelőtt már volt rá lehetőség, hogy a középiskolák diákjainak egy része elektronikusan tölthette ki az írásbeli részt. „Ehhez viszont megfelelő háttér, infrastruktúra szükséges, annál is inkább, mert évente 40-50 ezer diák érettségizik. Az online érettségi sok szempontból egyszerűsítene a záróvizsgák lebonyolítását. Emlékezzünk vissza, a Covid-járvány idején az első évben elmaradt az érettségi, a diákok osztályzataiból átlagoltunk. A következő évben pedig önkéntes alapon lehetett érettségizni. Azóta az új miniszter is jelezte, hogy sok mindent meg akar változtatni. Például a matematikaérettségi kötelezővé tételét alap és emelt szinten” – mondja el megkeresésünkre Andruskó Imre, a komáromi Selye János Gimnázium igazgatója, oktatásügyi szakember.

A változásokat követően mi a nyertesek oldalán szeretnénk állni

2025. január 7. – felvidek.ma

Erős regionális képviselőtünknek köszönhetően Besztercebánya megyében sem állt meg a munka. Juhász Péter megyei alelnököt kérdeztük az elmúlt időszak eredményeiről és a jövőbeni tervekről. „Hogyan értékeli a félidőt a megyén? Egy nehéz időszakon vagyunk túl, a pénzhiány, a politikai, gazdasági káosz ez mind rányomta a bélyegét arra, ahogy a megye működik. Azzal, hogy a visszaosztott adókból elvettek, Besztercebánya megyében 18 millió euró esett ki a 2024-es költségvetésből. A kisebb önkormányzatok is tudnának erről beszélni, mert náluk ugyanez a helyzet. A Fico-kormány ugyan ígérte, de egyelőre nem adták vissza a pénzt. Valamennyi kölcsönt elengedtek, a többi belső forrásokból kellett megoldani. Ennek ellenére nagyon komoly eredményeink vannak. Sikerült megtartani a kulturális-általános érvényű rendeletet, aminek köszönhetően 1,8 millió értékben tudtuk támogatni a falvakat és különböző társulásokat, civil szervezeteket. Sikerült valamilyen szinten támogatni az iskolákat, a szociális és kulturális intézményeket.”

Új nevet kapott a kassai Thália

2025. január 7. – Új Szó

Az új esztendőben a kassai Thália színház – a megye valamennyi intézményéhez hasonlóan – új névvel kezdi meg működését. Az eddig Divadlo Thália Színház néven ismert intézmény ezentúl Thália Színház – krajské divadloként működik tovább. A változás a teátrum vezetősége

szerint semmi veszélyt nem jelent működésükre, sőt, a felkínált alternatívák legjobbját választották, így a színház végre egy teljesen magyar nevet kapott. A Kárpát-medence legészakibb magyar színháza, a kassai Thália is megújulva kezdte az idei évet. Ahogy arról a társulat először a közösségi profilján számolt be, a színház figyelmes követői már hetekkel ezelőtt észrevehették a változást, ugyanis a legfrissebb plakátjaikon már új logóval invitálták az érdeklődőket a programokra. A fenntartónk döntése értelmében néhány intézmény, köztük a mi 55 éves teátrumunk, nevét módosították. Az intézkedés célja a megyei vezetés szerint az, hogy egyértelművé tegyék, színházunk fenntartója nem Kassa város, hanem a megye. Bár a hír elsőre némi izgalmat keltett bennünk, sikerült egy olyan kompromisszumra jutnunk, amely jobban hangsúlyozza, hogy magyar nyelven játszó színház vagyunk. Ennek eredményeként az intézmény új hivatalos neve: Thália Színház – krajské divadlo – olvasható a teátrum közleményében.

A VMSZ elnökének ortodox karácsonyi köszöntője

2025. január 7. – PannonRTV

Boldog karácsonyt kívánt a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke azoknak, akik most ünnepelik. Dr. Pásztor Bálint közösségi oldalán azt írta, egészségesben, szeretetben eltöltött örömteli, békés ünnepet kíván a karácsonyt a Julianus-naptár szerint ünneplőknek.

Pezsgő kulturális élet Horgoson

2024. január 7. – PannonRTV

Horgos közösségi élete 2024-ben is számos eredményt és közös élményt hozott. Két meghatározó intézmény, a Horgosi Művelődési Ház és a Bartók Béla Magyar Művelődési Egyesület, idén is kiemelkedő szerepet játszott a falu kulturális és közösségi életének formálásában. A Bartók Béla Magyar Művelődési Egyesület 14 aktív csoporttal ápolja a helyi kulturális örökséget, a néptánctól a kóruséneklésig. Tagjai tavaly egész évben szinte minden hétvégén felléptek, és rendszeresen részt vesznek a Gyöngyösbokrétán és a Durindón is. Az idei év első eseménye a január 25-én megrendezésre kerülő Bartók Bál. Dudás Zoltán, elnök, Bartók Béla Magyar Művelődési Egyesület, Horgos: „Mozgalmas évünk volt. Nekünk folyamatosan megvannak azok a bejáratott rendezvényeink, eseményeink, amelyekre készülünk. Először is szeretném kiemelni a Dunán innen, Tiszán túl népművészeti találkozót, amelyből egész Vajdaság területéről jönnek csoportok. Mi szoktuk megszervezni az elődöntőt, és ez elég nagy létszámú, majdnem mondhatnám, hogy a legnagyobb rendezvényünk, eseményünk, amire elég sokat kell készülnünk, hogy tudjuk fogadni a vendégeket, meg hogy le tudjuk bonyolítani ezt az egész rendezvényt.”

Érdekes gyermektáborok a Szekeres László Alapítvány szervezésében

2024. január 7. – PannonRTV, Vajma.info

Mi fán terem a mesterséges intelligencia? Mi jellemző az egyes kontinensekre? Ezekről is hallhatnak a gyerekek a téli szünetben. Eseménydús hét zajlik a Szekeres László Alapítványban, Szabadkán. A szervezet épületében a héten három tábort is tartanak, ahol az informatikáról és a programozásról, illetve a kontinensekről és a világot érintő egyéb érdekességekről tanulhatnak a gyerekek. Mindezt interaktív és kézműves foglalkozásokkal, valamint kiselőadásokkal teszik színesebbé. Képfelismerő programot készítettek a gyerekek kedden a Szekeres László Alapítvány informatikatermében. A kicsik a hétfőn szerzett ismereteket alkalmazva már saját kő-papír-olló játékot hoztak létre a számítógépen. Kosányi Kristóf: „Úgy csináltuk, hogy először fényképeztük a kezünkön a kő-papír-ollót, és akkor fényképeztünk legalább nyolc képet, megtanítottuk arra a gépet.”

Tartalmas szünet a Bolyaiban

2024. január 7. – Magyarso.rs

A többéves hagyománynak megfelelően zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégium a helyi InGenium Alapítvánnyal karöltve idén is életre hívta a természettudományi és képzőművészeti téli tábort. Az résztvevők hétfőtől öt tartalmas napot tölthetnek az intézményben, a szervezők ezúttal is a 6-8. osztályos tanulókat várták a táborba. A természettudományok iránt érdeklődő diákok napközben játékos, ugyanakkor ismeretterjesztő és tudományos foglalkozások keretein belül nyerhetnek bepillantást a kémia, a fizika, a biológia, a matematika és a programozás izgalmas világába, míg a művészpálcák a festészet, a grafika, a szobrászat és a fotózás segítségével ismerkedhetnek meg az alkotás új dimenzióival. Az esti órákban szabadidős foglalkozások várják a résztvevőket. – Idén száz diákot fogadtunk, hetvenen a természettudományi, harmincan pedig a képzőművészeti táborba jelentkeztek. A tanári karunk szerencsére ezúttal is nyitott volt, mintegy harminc szaktanár foglalkozik a résztvevőkkel és igyekeznek minél izgalmasabbá varázsolni ezt a pár napot a tanulók számára.

A szervezetfejlesztés, a szakértői tudáscsere tere

2024. január 7. – Magyarso.rs

Az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete háromnapos tanulmányutat szervezett, amely a Köznevelési együttműködés a digitális módszerek és eszközök használatának támogatására Magyarországon és a szomszédos országokban című Erasmus+ projekten belül valósult meg, négy ország (Magyarország, Románia, Szlovákia, Szerbia) pedagógusai, szakértői részvételével. A szabadkai és zentai helyszínek után január 7-én Bácskertesén (Kupuszinán), a helyi József Attila Általános Iskolában tartottak szakmai napot. De Negri Ibolya, az Észak-bácskai Pedagógusok Egyesületének elnöke, a projekt szerbiai koordinátora a szakmai tanulmányút kapcsán az alábbiakat nyilatkozta: – Hároméves projektről van szó és ezen belül online és offline események zajlanak. Így mivel a fő projektvezető Magyarország Oktatási Hivatala, ott tartottak egy nyitókonferenciát és azóta pedig folyamatos workshopok, munkacsoportok alakultak ki. A tevékenység három munkacsoportban történik.

Munkácsy Mihály Magyar Ház: 2024 sikerei

2025. január 7. – Karp.at.in.ua

A háború árnyékában élve is pezsgő kulturális életet sikerült fenntartani a Munkácsy Mihály Magyar Házban. Az intézmény 2024-ben több mint 50 rendezvényt bonyolított le, és a cél az, hogy a környék magyar közösségeinek szellemi és kulturális központjává váljon. Évzáró rendezvényükön jártunk. Szinte heti rendszerességgel szerveztek programokat a Munkácsy Mihály Magyar Házban – mondta évértékelő beszédében Pfeifer Anita kulturális menedzser. A háborús helyzet ellenére képzőművészeti kiállítások, könyvbemutatók, irodalmi estek, színházi előadások és megemlékezések zajlottak a ház falai között. Az intézmény külön figyelmet fordított arra, hogy minden korosztály számára érdekes és értékes programokat kínáljon. A legkisebbeket bábelőadások, az iskolásokat nyelvi táborok és népmesei találkozók várták, a felnőttek pedig színházi estéken és táncházakon vehettek részt. Tarpai József, a házat működtető Zahid Finance Group Kft. igazgatója arról számolt be, hogy több helyszínen is jelentős kulturális tevékenységet folytatnak. Ilyen például a felsőgerebeni és a révhelyi alkotóház, a Beregszentmiklósi Szoborpark és a Horváth Anna Emlékmúzeum.

Csillagfény Munkácson: hagyományőrző betlehemes bábjátékot mutattak be

2025. január 7. – KISZO.net

Idén immár harmadik alkalommal vágott neki a Munkácsi 3. Számú II. Rákóczi Ferenc Középiskola Csillagfény nevű betlehemes csapata az Európai Magyar Fiatalokért Alapítvány által meghirdetett SzékelyKapuk-ZöldKapuk nemzetközi ökotársadalmi vetélkedő kétfordulós kihívásának. A megmérettetés egyszerre ápolja a keresztény értékeket és a környezetvédő szemléletet: az első részben a karácsony örömhírének hirdetése, a másodikban pedig a fenntarthatóság jelentőségének tudatosítása kerül előtérbe. A csapat ezúttal is hagyományos beregvidéki betlehemes bábjátékot vitt színre, amelyben a tájegység régi szokásai és alakjai elevenedtek meg. A pásztorok mellett a játék fontos szereplője volt a vicces, nagyothalló öreg pásztor, valamint a Halál és Heródes jelenete. Az öreg beszédében is az erre a vidékre jellemző tájszólást próbálták megeleveníteni.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2024. január 7. – Kossuth Rádió

1764. január 7-e gyásznapként él a székelység emlékezetében. Bécs a Habsburg Birodalom keleti határainak védelmére ismét felállította a Rákóczi szabadságharc után feloszlott székely határőrséget, de nem úgy, ahogy azt évszázadokon át a székelység tette. Az erőszakos katonai szervezés ellen tiltakozó székelyek tárgyalásra gyűltek össze Madéfalván, mikor ágyútűz alá vették a falut. Vérengzés majd megtorlás következett.

A madéfalvi veszedelem 261. évfordulójáról emlékeztek, és emlékeznek meg tegnap és ma adásunkkal egyidőben a csíkszéki településen.

Az Egán Ede Kárpátaljai Gazdaságélénkítő Programnak köszönhetően a háború kitörése előtti években a kárpátaljai magyarság megerősödött gazdaságilag és stabil lábakon állt, hangsúlyozza a programot bonyolító központ igazgatója. Berki Marianna bízik benne, hogy a béke eljövetelével ismét fellendül és megerősödik majd a kárpátaljai gazdasági élet. A Magyar Kormány által támogatott program fő célja a szülőföldön maradás ösztönzése, és a tehetséges fiatalok visszacsalogtatása volt Kárpátaljára. A program hatalmas népszerűségnek örvendett.

Az óév utolsó napjaiban a délvidéki Magyarokanizsán került sor a tízezredik kézfogásra a magyar iskolaválasztás külhoni elismeréseként. Magyarokanizsán 73 magyar első osztályost köszöntöttek családtagjaikkal együtt a vajdasági magyarság és a Rákóczi Szövetség vezetői, s ezzel véget ért ez a Kárpát-medencei rendezvénysorozat.

A következő riportban a Szováta melletti Szakadát településre látogatunk, ahol - nemrégiben - a közösségi összefogás egyik különösen szép példája valósult meg: civil szervezetek, vállalkozók és magánszemélyek adományaiból új házat építettek öt árván maradt fiatalnak, akik 2 évvel ezelőtt édesapjukat, múlt nyáron pedig édesanyjukat veszítették el. A testvérek közül négyen már beköltöztek új otthonukba, amely tágas, kényelmes és ahol nyugalomban, biztonságban érzik magukat - mondja a 17 éves István és a 12 éves Csongor.

80 évvel ezelőtt, 1945 elején még javában folyt a második világháború, de a szovjetek által felszabadított, vagy éppen megszállt területekről megkezdték a civil lakosság erőszakos munkaerő toborzását az úgynevezett málenkij robotra. Az év első hónapjaiban több százezer magyar, vagy egykori magyar állampolgár került ki Szovjetunióba a Gupvi és Gulag lágereibe. A szlovákiai magyaroknak és németeknek is jutott bőséggel a szovjetek keserű kenyéréből. A kényszermunka-táborokba elhurcoltak számát a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Minisztériuma 7 497 személyben határozza meg, míg a szlovák és magyar történészek

minimum 60 000 főről beszélnek. A Csehszlovák állampolgárok általában tovább voltak kint, mint a más országbeliek, mert Csehszlovákia lemondott minden hadifogolyról, málenkij robotosról, deklarálva, hogy nekik semmilyen követelésük nincs a Szovjetunióval szemben. A 80 éves évforduló mellett további apropót kínál a tornagörgői Kardos János halálhíre, aki az egykori Szepsi járás utolsó magyar málenkij robotosa volt. Az idén lett volna 102 éves. A bő ezer lakosú Tornagörgőről a front elvonultával 45 férfit vittek el, köztük Kardos Jánost is hat évre. Ő a szerencsés 30 között volt, aki hazatérhetett.

A jubileumi szentévre minden katolikus közösség készült. A pozsonyi magyar katolikusok jóval az évkezdet előtt megkezdték a felkészülést.